

BEROEPSBELANGEN

GENEESKUNDIGE RECHTSPRAAK MEMORIE VAN ANTWOORD EN GEWIJZIGD ONTWERP

Algemeene beschouwingen. De kennismeming van het Voorloopig Verslag en de nadere overweging van het wetsontwerp heeft, zooals hieronder zal blijken, geleid tot een wijziging, n.l. inschakeling van de rechterlijke macht, die de medewerking van den minister van Justitie aan de verdere behandeling van dit ontwerp noodig maakt; deze memorie draagt daarom diens mede-onderteekening.

De ondergeteekenden hebben in het Voorloopig Verslag met vol-doening gezien, dat tegenover het gevoelen van één lid der commissie, dat tegen het wetsontwerp ernstige bezwaren had, staat het gevoelen van de overige leden der commissie, die zich met het ontwerp konden vereenigen.

Het komt hun voor, dat in de opmerkingen, die gericht zijn tegen het ontwerp, enkele misvattingen zijn aan te wijzen, die ten deele oorzaak kunnen zijn geweest van de aangevoerde bezwaren. Zij wijzen daarom op het volgende.

De qualificatie „overdreven” met betrekking tot de beschouwingen in de Memorie van Toelichting wordt schijnbaar gestaafd met een verwijzing naar den passus in de toelichting, waarin het ambt van den geneesheer in wezen een „nobile officium” wordt genoemd; het „ambt” der tandartsen en vroedvrouwen zou, wanneer de juiste verhoudingen in het oog worden gehouden, niet tot een „nobile officium” verheven kunnen worden.

In de Memorie van Toelichting staat: „Het ambt van den medicus is in wezen gelijk dat van den advocaat, een „nobile officium”.” Onder „medicus” wordt naar onveranderlijk spraakgebruik alleen verstaan de geneesheer. Uit hetgeen in de toelichting op bldz. 3 al. 2 en onder art. 2 is geschreven, blijkt, dat de juiste verhoudingen wel in het oog zijn gehouden.

De ondergeteekenden hebben het betoog van de overbodigheid van

het wetsontwerp ernstig overwogen en getoetst aan hetgeen is geschreven in de Memorie van Toelichting en aan hetgeen hun bekend was en is geworden. Hun conclusie is, dat er reden is voor de vraag, of in de bezwaren tegen het ontwerp recht wordt gedaan aan den grondslag, die in de Memorie van Toelichting voor dit ontwerp is gelegd en waarvan zij de kern zien in den volgenden passus (voorkomende op bldz. 2 al. 1 van dat stuk), waarmede zij zich ten volle kunnen vereenigen. „Hier toch zijn gewichtige belangen van de samenleving in het geding; immers haar fysieke en moreele kracht lijdt ernstig schade, indien de medische stand niet staat op de hoogte van zijn taak. De invloed van den medischen stand in de samenleving, zoowel individueel als sociaal, is zóó groot en zóó tastbaar, dat het overbodig mag worden geacht dien nader aan te toonen.” Zij vatten het ontwerp zóó op, en meenen daarmede den geest van de toelichting juist weer te geven, dat beroepsbelangen van den medischen stand, eng of ruim genomen, liggen buiten het terrein van den wetgever, maar dat handhaving van een zeker moreel en intellectueel peil van den medischen stand een algemeen belang, immers een moreel en hygiënisch belang van de samenleving is, waarvoor de wetgever kan hebben te waken.

Zien de ondergeteekenden goed, dan bestaat ten deze geen principieel verschil tusschen het eene lid, dat ernstige bezwaren tegen het wetsontwerp opperde en hen.

Na de principieele vraag blijft dan de feitelijke vraag, of de toestand, zooals die thans is, voldoende grond oplevert voor ingrijpen van den wetgever.

Het feit dat de vier andere leden der commissie het wetsontwerp aanvaarden, dat één lid het zelfs zeer gewenscht acht, zegt veel. Bovendien valt te wijzen op de adhaesie, die het hoofdbestuur van de Ned. Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst betuigde. Dit college, bij uitstek bekend met de werking van de tuchtorganisatie van zijn vereeniging, is dus van gevoelen, dat, zooals ook in de Memorie van Toelichting is betoogd, haar werk niet toereikend is, niet waar het gaat om beroepsbelangen, maar waar het algemeen belang in het geding is. Zou de Staat verstandig doen, het oog te sluiten voor deze stemmen uit de medische wereld, die getuigen van een behoefte aan steun van den wetgever? Vooral, nu zich het verschijnsel voordoet, waarop in de Memorie van Toelichting terecht is gewezen op bldz. 2 al. 1: „dat reeds jaren lang onze universiteiten

een toenemend aantal medici afleveren, voor wie de strijd om het bestaan al zwaarder wordt." Toenemende strijd om het bestaan heeft doorgaans niet de strekking, het ethisch peil te verhoogen. De ondergeteekenden meenen, dat het hoofdbestuur van de Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst door zijn adhaesie aan het wetsontwerp een stem deed hooren, die voor den regeerder, die goed wil verstaan, een ernstige waarschuwing beteekent.

De ondergeteekenden scharen zich dus, wat de waardeering van wettelijk ingrijpen betreft, aan de zijde van de vier andere leden der commissie zij achten de grootere kracht van een wettelijke regeling ter gedeeltelijke vervanging van de bestaande zwakkere, die uit particulier initiatief geboren werd, noodzakelijk. Zij koesteren evenwel de verwachting, dat bij nadere overweging van het hierboven aangevoerde, het absolute oordeel, dat het ontwerp overbodig is, zal worden herzien.

De normen, waarnaar de artikelen 1—3 zullen worden toegepast, zullen worden gesteld door hen, die tot oordeelen geroepen zijn.

Die taak zal menigmaal niet gemakkelijk zijn, maar de ondergeteekenden meenen, dat de besten uit den medischen stand, zoo zij daartoe geroepen worden, haar uitnemend zullen vervullen. Een argument tegen het wetsontwerp kan aan de zwaarte van de taak niet ontleend worden. Voor de beoordeeling van onkunde zal in geen geval een nieuw examen, of iets, dat daarop gelijkt, moeten worden afgenomen of bewijs, dat de vakliteratuur is bijgehouden, gevorderd kunnen worden. Alleen uit de praktijk zal de onkunde mogen blijken. Vooral in dit opzicht kan het stellen van een norm met vertrouwen worden overgelaten aan de hoogst staanden onder de medici, die de grenzen voor de niet-toelaatbare onkunde zullen weten te bepalen. De ondergeteekenden zijn met het ééne lid van oordeel, dat voor de praktijk van den medicus ervaring van meer belang is dan geleerdheid, maar meenen toch ook dat, zonder een ruime mate van kennis en doorzicht het niet zonder gevaar is, als ervaring eenige basis van handelen wordt.

Waarom dit lid van oordeel is, dat het ontwerp, eenmaal wet geworden, geen beteekenis zal hebben tegenover medici, die van hun diploma gebruik maken om de onbevoegdheid van kwakzalvers te dekken, is den ondergeteekenden niet duidelijk. Zij zouden meenen, dat zij, die dat doen, althans onder bepaalde omstandigheden zullen zijn binnen het bereik van dit artikel.

De tuchtregeling voor advocaten en notarissen kan in zoover dienen

voor vergelijking, als zij personen geldt, die ook in een vrij beroep werkzaam zijn en als de tucht wordt geoeffend door beroepsgeenoten. Nadere overweging van het ontwerp heeft de ondergeteekenden geleid tot de slotsom, dat de overeenkomst tusschen het bestaande en hetgeen wordt voorgesteld moet worden uitgebreid, en dat telkens, wanneer het gaat om diep ingrijpende maatregelen als oplegging van boete, schorsing en ontzegging van de bevoegdheid de praktijk uit te oefenen, het laatste woord moet kunnen zijn aan een rechterlijk college. Zij erkennen de juistheid van de motieven, die er toe geleid hebben, in het oorspronkelijk ontwerp de beslissingen alle te laten aan college's, in hoofdzaak bestaande uit vakgenooten, maar meenen dat twee overwegingen den doorslag in andere richting moeten geven. De eerste is, dat vakgenooten vermoedelijk er voor zullen terugdeinzen op een collega een van de drie, zooeven genoemde, diep ingrijpende maatregelen toe te passen dit geldt vooral de beide laatstgenoemde, die het maatschappelijk bestaan van een collega diep treffen of onmogelijk maken. De bescherming, die met het wetsontwerp wordt beoogd, zou kunnen gemist worden ten gevolge van nobele, maar in dit verband min of meer misplaatste motieven. De tweede is, dat een einduitspraak van een rechterlijk college onder alle omstandigheden volkomen gerustheid nopens de objectiviteit geeft, wat bij zeer ernstige maatregelen als de drie genoemde, van groot belang is. Daarom is in art. 7 van het ontwerp beroep op een gerechtshof, wanneer het gaat om een van de drie genoemde maatregelen, alsnog mogelijk gemaakt.

Dat ondergeteekenden zich met het gevoelen van de overige leden meer dan met dat van het ééne lid kunnen vereenigen, zal na kennisneming van het bovenstaande duidelijk zijn. Ware de macht van de Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst toereikend voor de bescherming van het algemeen belang, dat hier in het geding is, dan zouden zij de verdere verdediging van het wetsontwerp niet op zich genomen hebben. Nu vaststaat, dat die macht te kort schiet, kunnen zij niet anders dan de hoop uitspreken, dat het hun gegeven moge zijn, dit ontwerp, ook met medewerking, na nader overwegen, van hen, die aanvankelijk in de geopperde bezwaren deelen, wet te zien worden.

De vraag of het niet wenschelijk is, dat de leden van de voorgestelde colleges worden bezoldigd, beantwoorden de ondergeteekenden voorhands ontkennend. De beste werking van een regeling als de

voorgestelde, zal de preventieve zijn. Of de tusschenkomst van de colleges vaak zal worden ingeroepen, hetzij aanvankelijk hetzij duurzaam, zal de ervaring moeten leeren. De verwachting, dat er nog genoeg gemeenschapszin zal zijn, om, binnen redelijke grenzen, zonder bezoldiging den eigen stand te helpen hoog houden, zal, naar de ondergeteekenden vertrouwen, niet ijdel blijken.

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET.

Wij WILHELMINA, bij de Gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is nadere voorschriften te geven tan aanzien van de uitoefening der geneeskunst door geneeskundigen, en, voor zoover die hun bij de wet is toegestaan, door tandartsen en vroedvrouwen, en voorzieningen te treffen voor de toepassing van die voorschriften

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Een geneeskundige, die zich schuldig maakte aan handelingen, die het vertrouwen in den stand der geneeskundigen ondermijnen, of, aan nalatigheid, waardoor ernstige schade ontstond voor een persoon te wiens behoefte hem genees- of heel- of verloskundige raad of bijstand gevraagd werd of aan wien hij dien raad of bijstand verleende, of in de uitoefening van de geneeskunst blijk geeft van grove onkunde, kan, onverminderd zijn aansprakelijkheid ingevolge het Burgerlijk Wetboek of het Wetboek van Strafrecht, worden onderworpen aan een of meer van de maatregelen, vermeld in artikel 5.

Art. 2. Een tandarts, die zich schuldig maakte aan handelingen, die het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnen, of aan nalatigheid, waardoor ernstige schade ontstond voor een persoon, te wiens behoefte hem tandheelkundige raad of bijstand gevraagd werd of aan wien hij dien raad of bijstand verleende, of die in de uitoefening van de tandheelkunst blijk geeft van grove onkunde, kan, onverminderd zijn aansprakelijkheid ingevolge het Burgerlijk Wetboek of het Wetboek van Strafrecht, worden onderworpen aan een of meer van de maatregelen, vermeld in artikel 5.

Art. 3. Een vroedvrouw, die zich schuldig maakte aan handelingen, die het vertrouwen in den stand der vroedvrouwen ondermijnen, of aan nalatigheid, waardoor ernstige schade ontstond voor een zwangere of kraamvrouw, te wier behoefte haar verloskundige raad of bijstand gevraagd werd of aan wie zij dien raad of bijstand verleende, of voor een met haar bijstand geboren kind, of die in de uitoefening der verloskunst, voor zoover zij daartoe bevoegd is, blijk geeft van grove onkunde, kan, onverminderd haar aansprakelijkheid ingevolge het Burgerlijk Wetboek of het Wetboek van Strafrecht, worden onderworpen aan een of meer van de maatregelen vermeld in artikel 5.

Art. 4. Ten aanzien van een geneeskundige, een tandarts of een vroedvrouw, die door een ziels- of lichaamsziekte, of door ouderdoms- of lichaamsgebreken ongeschikt moet worden geacht voor de uitoefening der geneeskunst, kunnen de maatregelen, vermeld onder 4°. en 5°. van het eerste lid van artikel 5, worden toegepast.

Art. 5. 1. De maatregelen bedoeld in de artikelen 1—4 zijn:

- 1°. waarschuwing;
- 2°. berisping;
- 3°. oplegging van een geldboete van ten hoogste twee duizend gulden;
- 4°. schorsing in de uitoefening van de geneeskunst voor ten hoogste één jaar;
- 5°. ontzegging van de bevoegdheid, de geneeskunst uit te oefenen.

2. De geldboete komt ten bate van den Staat.

3. Indien een geldboete wordt opgelegd, kunnen in de beslissing één of meer termijnen worden vastgesteld waarin zij moet worden voldaan. De invordering van boete geschiedt met overeenkomstige toepassing van de artikelen 14 en volgende van de wet van 22 Mei 1845 (Staatsblad no. 22) door den ontvanger der directe belastingen van de woonplaats van hem, aan wien de boete is opgelegd.

Art. 6. Het bepaalde in artikel 195 van het Wetboek van Strafrecht is van toepassing op den geneeskundige, den tandarts of de vroedvrouw,

1°. die, hoewel bij onherroepelijk geworden uitspraak schorsing in de uitoefening van de geneeskunst is opgelegd, gedurende die schorsing de geneeskunst uitoefent;

2°. die, hoewel bij onherroepelijk geworden uitspraak de bevoegd-

heid, de geneeskunst uit te oefenen is ontzegd, de geneeskunst uitoefent.

Art. 7. 1. Het nemen van de beslissingen, die de toepassing van de artikelen 1—3 noodig maakt, wordt opgedragen aan bijzondere colleges.

2. Van de beslissing van een zoodanig college staat beroep open op een Centraal College. Indien zij evenwel oplegging van een geldboete, schorsing in de uitoefening van de geneeskunst of ontzegging van de bevoegdheid de geneeskunst uit te oefenen inhoudt, staat beroep open op het gerechtshof, binnen welks ressort het college dat de beslissing nam, gevestigd is.

3. Indien het gerechtshof van oordeel is, dat er geen termen zijn voor handhaving, al of niet gewijzigd, van de beslissing, vernietigt het die en verwijst het de zaak naar het Centraal College ter beslissing of er termen zijn voor waarschuwing of berisping.

4. Indien het Centraal College, een zaak in beroep behandelende, meent, dat er termen zijn om te overwegen of oplegging van een geldboete, schorsing in de uitoefening der geneeskunst of ontzegging van de bevoegdheid de geneeskunst uit te oefenen moet worden opgelegd, draagt het de zaak te verdere behandeling over aan het gerechtshof, binnen welks ressort het college, van welks beslissing beroep is ingesteld, gevestigd is. Het gerechtshof beslist daarna of een van de maatregelen, vermeld in artikel 5, moet worden opgelegd.

5. Indien een inspecteur, als bedoeld in artikel 10, eerste lid, een zaak aanhangig heeft gemaakt en het Centraal College geenerlei maatregel toepast dan wel een waarschuwing of een berisping oplegt, staat dien inspecteur beroep op het gerechtshof open, onverminderd hetgeen ten aanzien van het beroep, bedoeld in het tweede lid, wordt bepaald krachtens artikel 15.

6. Iedere beslissing houdt de overwegingen in, waarop zij steunt.

Art. 8. 1. Aan het oordeel van het college voor de beslissing in eersten aanleg en van het Centraal College kunnen geschillen ter zake van de uitoefening van de praktijk door geneeskundigen, tandartsen of vroedvrouwen worden onderworpen, indien de partijen hetzij in het algemeen hetzij voor het bepaalde geval daartoe haar toestemming hebben gegeven. Worden die geschillen niet in der minne bijgelegd, dan beslist het college. Aan het oordeel van die colleges kunnen ook worden onderworpen geschillen tusschen met toezicht of leiding belaste geneeskundige ambtenaren en de praktijk uitoefenende geneeskun-

digen, tandartsen of vroedvrouwen, indien de partijen daartoe haar toestemming hebben gegeven.

2. Bij de beslissing van de in dit artikel bedoelde geschillen kunnen een of meer van de maatregelen, vermeld in artikel 5, 1° en 2°, ambtshalve worden opgelegd.

Art. 9. 1. Een college voor de beslissing in eersten aanleg en het Centraal College bestaan elk uit vier geneeskundigen en één rechtsgeleerde.

2. Indien een beslissing moet worden genomen ten aanzien van een tandarts of een vroedvrouw, worden in het College twee geneeskundigen, zoo mogelijk vervangen door onderscheidelijk twee tandartsen of twee vroedvrouwen.

Art. 10. 1. Behoudens het bepaalde in het laatste lid van artikel 8 wordt een zaak in eersten aanleg aanhangig gemaakt door een schriftelijke klacht van een, ter beoordeeling van het college, waarvoor de zaak dient, rechtstreeks belanghebbende, van een college of bestuur, tot hetwelk de geneeskundige, de tandarts of de vroedvrouw in dienstverhouding staat, of van een geneeskundig inspecteur van het Staatstoezicht op de volksgezondheid of van een inspecteur voor het Staatstoezicht op krankzinnigen en krankzinniggestichten.

2. Zoodra een klacht is ingekomen, doet de voorzitter een voorloopig onderzoek instellen. Blijkt dat de klacht kennelijk ongegrond of van onbeduidenden aard is, dan kan het college haar zonder nader onderzoek ongegrond verklaren. In alle andere gevallen neemt het college een beslissing niet dan nadat de geneeskundige, de tandarts of de vroedvrouw, over wie geklaagd is, opgeroepen en, in geval van verschijning, gehoord is. Deze bepaling vindt overeenkomstige toepassing in het geval, voorzien in het laatste lid van artikel 8.

3. Herroepen van de klacht, nadat het college de zaak in behandeling heeft genomen, of neerleggen van de praktijk door den geneeskundige, den tandarts of de vroedvrouw, die bij de zaak is betrokken, heeft op de verdere behandeling geen invloed.

Art. 11. 1. De geneeskundige, de tandarts of de vroedvrouw, over wie geklaagd is, en hij, die de klacht heeft ingediend, kan binnen drie dagen, na ontvangst van de oproeping om voor een college voor de beslissing in eersten aanleg, voor het Centraal College of voor een gerechtshof te verschijnen, wraken:

1°. elk lid, dat in het geval of in de gevallen, die tot de klacht aanleiding gaven rechtstreeks betrokken is geweest;

2°. elk lid, dat aan den klager of aan hem of haar, over wie geklaagd is, niet verder dan in den vierden graad in bloedverwantschap of zwagerschap bestaat;

3°. elk lid, dat een rechtstreeksch belang heeft, dat strijdig is met het belang van den klager of van hem of haar, over wie geklaagd is.

2. Over de wraking wordt zoo spoedig mogelijk beslist door de riet-gewraakte leden. Zijn alle leden gewraakt, dan beslist Onze Minister van Arbeid, Handel en Nijverheid of, voor zooveel betreft een gerechtshof, Onze Minister van Justitie.

3. Bij staking van stemmen wordt de wraking geacht te zijn toegewezen.

4. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing in geval van beslissing van een geschil, als bedoeld in artikel 8.

Art. 12. 1. Indien de behandeling van een zaak hetzij op klacht hetzij ambtshalve niet mogelijk blijkt zonder dat de geneeskundige, de tandarts of de vroedvrouw over wie geklaagd is, gehoord wordt, en die geneeskundige, tandarts of vroedvrouw, hoewel krachtens artikel 10 opgeroepen, niet is verschenen, en het college of het gerechtshof, dat de klacht behandelt, desondanks van oordeel is, dat het algemeen belang de afdoening vordert, kan dat college of dat gerechtshof beslissen, dat die geneeskundige, die tandarts of die vroedvrouw op een daarbij te bepalen dag moet verschijnen. In die beslissing worden de feiten of aanwijzingen, waarop zij steunt, vermeld.

2. Van de beslissing, bedoeld in het vorige lid staat indien zij is genomen door een College voor de beslissing in eersten aanleg, beroep op het Centraal Collège open.

3. Het bepaalde in de artikelen 192 en 444 van het Wetboek van Strafrecht ten aanzien van hem, die wettelijk als getuige, deskundige of tolk is opgeroepen, geldt mede ten aanzien van den geneeskundige, den tandarts of de vroedvrouw, bedoeld in het eerste lid.

Art. 13. Ieder die als getuige of deskundige is opgeroepen, zoowel in eersten aanleg als in beroep, is verplicht aan die oproeping gevolg te geven. Hij die als getuige of deskundige is opgeroepen, is verplicht getuigenis af te leggen of zijn diensten als deskundige te verleenen, een en ander behoudens geldige redenen van verschooning op grond van de verplichting tot geheimhouding uit hoofde van stand, beroep of ambt, als in het Wetboek van Strafvordering bedoeld.

Art. 14. 1. De leden van een college voor de beslissing in eersten

aanleg, van het Centraal College en van een gerechtshof zijn verplicht tot geheimhouding van de bij het College of het gerechtshof aanhangige zaken, van de beraadslagingen over een zaak en van de beslissing, voor zoover niet op den voet, te bepalen bij den in artikel 15 bedoelden algemeenen maatregel van bestuur, mededeeling aan ambtenaren van politie of justitie wordt vereischt.

2. Aan den inspecteur die een klacht heeft ingediend, wordt van de beslissing zoowel in eersten aanleg als in beroep, afschrift gezonden. Hij is onder hetzelfde voorbehoud, als vervat in het eerste lid, verplicht tot geheimhouding.

3. Aan ieder ander, die een klacht heeft ingediend, wordt, zoowel in eersten aanleg als in beroep, van de beslissing afschrift gezonden, indien de klacht ongegrond of niet-ontvankelijk wordt verklaard.

Art. 15. Wij regelen verder bij algemeenen maatregel van bestuur den zetel, het ambtsgebied, de samenstelling, de bevoegdheid en de orde van behandeling van zaken van de colleges voor de beslissing in eersten aanleg, van het Centraal College en van de gerechtshoven. Wij regelen daarbij tevens alles wat voor de uitvoering van deze wet voorziening vordert.

Art. 16. Deze wet treedt in werking met ingang van een door Ons te bepalen dag.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

ROTTERDAMSCH E TANDHEELKUNDIGE VEREENIGING

CONSULTATIE BUREAUX EN KLINIEKEN:
AERT VAN NESSTRAAT 119   GOUDSCHESINGEL 135
SECRETARIAAT: HENEGOUWERLAAN 20a.

ZES EN TWINTIGSTE JAARVERSLAG.

In het jaar 1926 werden op de beide Klinieken der Rotterdamsche Tandheelkundige Vereeniging totaal **15515** patiënten behandeld.

De werkzaamheden op elk der Klinieken afzonderlijk bestonden uit:

	Aert van Nesstraat	Goudschesingel
Patiënten	10933	4582
Extracties	8808	4469
Verdoovingen	5780	2588
Vullingen	1707	770
Wortelbehandelingen	423	126
Kunsttanden	4811	2399
Stifttanden	11	5
Tandsteenbehandelingen	114	61

Op de Kliniek Aert van Nesstraat waren werkzaam de tandartsen: *Ekker, W. Harcksen, J. G. Harcksen, Henry, van der Mey de Bie, de Pater, van Raalt, Ridder, Verhoeven en de Vries.*

In den loop van het jaar vroegen *Pater* en *Verhoeven* ontslag, en werden hun plaatsen bezet door *Athmer* en *Unger*.

Op den Goudschesingel waren werkzaam *Athmer, Jappe Alberts, van der Mey de Bie* en *Stehouwer*. *Athmer* en *van der Mey de Bie* verhuisden naar de Aert van Nesstraat, terwijl *Jappe Alberts* en *Stehouwer* in den loop van het jaar ontslag namen. Als nieuwe werkende leden traden op *Masson, van Maarsseveen* en *van Rossen*, terwijl *Griffijn, Backer Dirks* en *Slooten* tijdelijk bij gebrek aan werkende leden een gedeelte der spreekuren waarnamen.

Op de jaarvergadering werd het oude bestuur, bestaande uit: *L. Frank*, Voorzitter; *J. J. Backer Dirks*, Secretaris; *L. A. Henry*, penningmeester; *A. Slooten*, penningmeester 2e Kliniek en *H. E. Ekker*, 2e Secretaris herkozen.

Het jaar begon met een zeer gevoeligen slag doordat de vereeniging bij den aanvang haar Voorzitter *Leopold Frank* door den dood zag ontvallen. Door dezen slag verloor de vereeniging een man die jaren

lang de stuwkracht van de R. T. V. was geweest. In zijn plaats werd tot Voorzitter gekozen *J. J. Backer Dirks* terwijl *K. Verhoeven* het secretariaat op zich nam.

Als nieuwe leden traden toe de heeren *N. Masson*, *B. J. Brugman*, *A. W. Unger*, *G. van Maarseveen* en *L. M. van Rossen*.

De stijgende lijn, die valt waar te nemen bij de werkzaamheden op de Kliniek Goudschesingel bewijst dat met de oprichting van deze Kliniek voor eenige jaren, goed werk is verricht.

In het afgelopen jaar mocht de Vereeniging haar 25-jarig bestaan herdenken. Van de plannen om dit feit luisterrijk te vieren, moest door het overlijden van onzen beminden Voorzitter, worden afgezien. Een wetenschappelijke vergadering werd belegd, waar als sprekers optraden *Dr. C. Witthaus* uit den Haag en *Dr. Haber* uit Berlijn.

Vele vereenigingen uit het land kwamen de R. T. V. bij gelegenheid van haar jubileum complimenteeren.

Door het contract, het vorig jaar met de Ziekenfondsen A. Z. R., A. R. V., R. A. V., en „Zonder Baatzucht”, afgesloten werd zeer veel nuttig werk verricht. Al is de tandheekkundige verzorging der Ziekenfondsleden nog verre van ideaal te noemen, toch is door dit contract reeds een stap in de goede richting gedaan. We willen hopen dat betere tijden, en een open oog voor het nut van eene goede mondverzorging, zullen meewerken om het ideaal te bereiken.

In het jaar, dat voor ons ligt, zal de Vereeniging haar aandacht moeten wijden aan het vraagstuk der schooltandverzorging. Moge hiervoor bij de autoriteiten een willig oor gevonden worden, zoodat in het volgend jaarverslag gemeld kan worden, dat Rotterdam voortaan niet meer behoeft achter te staan bij kleinere plaatsen van ons land, waar men reeds tot instelling van een dergelijk instituut is overgegaan.

Namens het Bestuur der R. T. V.

KRIJN VERHOEVEN J.Lzn., Secretaris.

Rotterdam, Januari 1927.